

**AKCIJSKI PLAN SADNJE DODATNIH STABALA
ZA DOPRINOS KOMPENZACIJI EMISIJE IZ TURIZMA I
SMANJENJU EMISIJA STAKLENIČKIH PLINOVA
U REPUBLICI HRVATSKOJ DO 2030.**

Zagreb, kolovoz 2024.

SADRŽAJ

SAŽETAK	1
UVOD	3
1. EUROPSKI I NACIONALNI STRATEŠKI OKVIR	4
2. POSEBNI CILJEVI S KLJUČNIM POKAZATELJIMA REZULTATA	6
3. MJERE ZA PROVEDBU POSEBNIH CILJEVA	7
4. AKTIVNOSTI ZA PROVEDBU POSEBNIH CILJEVA	12
5. PRAĆENJE PROVEDBE AKCIJSKOG PLANA	19
DODATAK	20
Dodatak 1. Popis tablica.....	20
Tablica 2-1 Posebni ciljevi Akcijskog plana i pokazatelji rezultata.....	6
Tablica 3 -1 Mjere za provedbu posebnih ciljeva.....	8
Tablica 4 -1 Aktivnosti za provedbu posebnih ciljeva.....	12
PRILOZI	20
Prilog 1. Pojmovnik.....	20
Prilog 2. Popis korištenih kratica.....	21
Prilog 3. Reference.....	22

SAŽETAK

Akcijski plan sadnje dodatnih stabala za doprinos kompenzaciji emisije iz turizma i smanjenju emisija stakleničkih plinova u Republici Hrvatskoj do 2030. (dalje u tekstu: Akcijski plan) ima za glavni cilj doprinijeti smanjenju emisija stakleničkih plinova iz turizma, kao i ispunjavanju nacionalnih ciljeva za smanjenje emisija povećanjem kapaciteta ponora ugljika i stakleničkih plinova u Republici Hrvatskoj, te tako doprinijeti provedbi Plana za sadnju tri milijarde dodatnih stabala u Europi do 2030. godine (1).

Akcijski plan obuhvaća posebne ciljeve, mjere i aktivnosti za sadnju dodatnih milijun stabala godišnje, koje će se provoditi na površinama neobraslog proizvodnog šumskog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske kojima gospodari javni šumoposjednik i na zemljištu koje je u vlasništvu privatnih šumoposjednika, na poljoprivrednom zemljištu i javnom vodnom dobru te u urbanim i periurbanim sredinama. Akcijskim planom su definirana četiri posebna cilja s ukupno sedam mjera predviđenih za provedbeno razdoblje do 2030., izvori financiranja i procijenjeni trošak za provedbu aktivnosti unutar mjera.

Akcijski plan definira i način praćenja njegove provedbe kako bi se moglo pratiti ostvarenje mjera za provedbu posebnih ciljeva i pokazatelja provedbe, način izvješćivanja Vlade Republike Hrvatske te način evidencije sadnje dodatnih stabala.

Financijska sredstva za provedbu Akcijskog plana osigurana su u Državnom proračunu za 2024. i projekcijama za 2025. i 2026. godinu, u Financijskom planu Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2024. i projekcijama plana za 2025. i 2026. godinu, dok se ostatak sredstava planira za razdoblje od 2027. - 2030. Sredstva su osigurana i u Strateškom planu Zajedničke poljoprivredne politike 2023. - 2027. (2) i Programu Konkurentnost i kohezija 2021. - 2027. (3). Sredstva za provedbu Akcijskog plana također osiguravaju i Hrvatske vode te Hrvatske šume d.o.o.

Ukupan procijenjeni trošak provedbe Akcijskog plana do 2030. iznosi 67.344.973,00 eura.

Indikativni financijski plan po godinama provedbe i po posebnim ciljevima prikazan je u sljedećoj tablici:

INDIKATIVNI FINANCIJSKI PLAN PO GODINAMA (EURO)									
		2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2024. - 2030.
POSEBAN CILJ	MJERA	KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO							
Povećanje površina obraslog šumskog zemljišta	1	3.410.788,00	3.410.788,00	3.410.788,00	3.410.788,00	3.410.789,00	3.410.788,00	3.410.788,00	24.855.517,00
	2	140.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00	
Povećanje sadnje stabala u urbanim i periurbanim područjima	1	4.896.201,00	10.042.175,00	12.061.880,00	625.000,00	625.000,00	625.000,00	0	28.875.256,00
Povećanje sadnje stabala na poljoprivrednom zemljištu i javnom vodnom dobru	1	2.825.000,00	2.825.000,00	2.825.000,00	2.825.000,00	0	0	0	12.539.200,00
	2	177.029,00	177.029,00	177.028,00	177.028,00	177.028,00	177.029,00	177.029,00	
Razvoj ekološke svijesti o pozitivnim učincima sadnje stabala	1	35.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	1.075.000,00
	2	140.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00	
UKUPNO		11.624.018,00	16.744.992,00	18.764.697,00	7.327.816,00	4.502.817,00	4.502.816,00	3.877.817,00	67.344.973,00

UVOD

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske u vezi s prihvaćanjem Izvješća s 26. Konferencije stranaka Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime, UNFCCC (COP26) (4), između ostalog, zadužuje se tijelo državne uprave nadležno za upravljanje šumama da ciljevima doprinese sadnjom 1.000.000 dodatnih stabala godišnje do 2030. u suradnji s tijelom državne uprave nadležnim za turizam, kako bi se pokrile emisije iz turizma.

„Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030.: vraćanje prirode u naše živote” (5), kao dio Europskog zelenog plana (6), kojom se nastoje zaustaviti i preokrenuti trendovi smanjenja biološke raznolikosti u EU, uz poštovanje svih ekoloških načela, obvezuje na sadnju najmanje tri milijarde dodatnih stabala u EU do 2030. Time bi se utjecalo na povećanje klimatske otpornosti i biološke raznolikosti te pomoglo u ublažavanju klimatskih promjena i njihovoj prilagodbi. Strategiju prati i Plan za sadnju tri milijarde dodatnih stabala u Europi do 2030. godine.

Korištenje automobila (i zrakoplova) u turističke svrhe uzrokuje veliko onečišćenje, koje se očituje u činjenici da je u svijetu turizam odgovoran za oko 5 % emisija ugljikova dioksida (CO₂)¹, a glavni emiteri emisija stakleničkih plinova u turizmu su emisije uzrokovane prometom, koje su i dalje u porastu i koje predstavljaju najznačajnije emisije po količini ispusta.

Sadnja stabala je ključan dio rješenja za borbu protiv klimatskih promjena, što ima nemjerljivu vrijednost u zaštiti okoliša, održavanju prirodne stabilnosti i očuvanju prirodnih ekosustava. Stabla su značajna kao svojevrsni filter za pročišćavanje zraka od raznih oblika onečišćenja (proizvodnja kisika, ponor ugljikovog dioksida). Šuma i nasadi stabala proizvode oko 20 tona kisika po hektaru godišnje. Ujedno, sadnja stabala u urbanim područjima doprinosi razvoju zelene infrastrukture, koja je važna radi smanjenja temperature zraka i sprječavanja nastanka toplinskih otoka. Stoga se ovaj Akcijski plan smatra i važnim doprinosom prilagodbi klimatskim promjenama u urbanim cjelinama, u kojima dolazi do sve većeg porasta temperature zraka što predstavlja rizik za zdravlje.

Republika Hrvatska se prostire na području tri biogeografske regije (mediteranska, alpinska i kontinentalna) od kojih svaka ima svoje klimatske, geološke, topografske i vegetacijske karakteristike. Kod sadnje dodatnih stabala vodit će se posebno računa o područjima pogodnim za sadnju te zavičajnim vrstama (autohtonim vrstama) drveća određenog područja.

Mnoga travnjačka staništa i za njih vezane vrste su ugrožena i potrebno ih je očuvati pa s ciljem očuvanja bioraznolikosti u Akcijski plan ne ulazi sadnja stabala na ugroženim i ciljnim stanišnim tipovima i njihova pretvaranja u šumska staništa. Isto tako, vodit će se briga o tome da se izbjegava pošumljavanje osjetljivih staništa kao što su tresetišta i močvarna područja te

¹ Perić, Jože; Šverko Grdić Zvonimira (2017.): Klimatske promjene i turizam, Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, Opatija

o ekotipovima i podrijetlu sadnog materijala, pri čemu se uzima u obzir njegova otpornost na klimatske promjene. Sadnja dodatnih stabala na neobraslim proizvodnim šumskim površinama odnosi se na svaku sadnju i očuvanje zavičajnih vrsta stabala koja doprinose bioraznolikosti i klimi, a nije planirana i provedena kao zakonska obaveza sanacije i obnove te uključuje pošumljavanje i prirodno zašumljavanje površina.

S obzirom na to da sve veći broj ljudi živi u urbanim sredinama, sadnja stabala i razvoj zelene infrastrukture značajno doprinosi očuvanju bioraznolikosti. Jedno stablo može apsorbirati i do 25 kilograma štetnih emisija godišnje, a strateška sadnja stabala u urbanim i drugim sredinama snižava temperaturu za pet do osam stupnjeva, pa strateška sadnja stabala u urbanim i periurbanim sredinama predstavlja važan dio Akcijskog plana.

Sadnja stabala na poljoprivrednom zemljištu također doprinosi ublažavanju posljedica klimatskih promjena. U sklopu ovog Akcijskog plana obuhvaćena je sadnja višegodišnjih vrsta voćkarica na poljoprivrednom zemljištu.

Akcijski plan obuhvaća i sadnju stabala zavičajnih vrsta (autohtonih vrsta) na javnom vodnom dobru i to na području obala vodotoka (riparijskim zonama). Navedenom sadnjom vrstama prvenstveno iz roda *Salix sp.* (vrbe) pored povećanja ponora ugljika ispunjavali bi se i drugi ciljevi, poput smanjenja erozijskog učinka tekućica te povećanja i održavanja bioraznolikosti.

Provedbom Akcijskog plana žele se ostvariti posebni ciljevi bez negativnog utjecaja na bioraznolikost i povezane usluge ekosustava, a istovremeno će se pridonijeti njihovom očuvanju.

1. EUROPSKI I NACIONALNI STRATEŠKI OKVIR

Akcijski plan je usklađen s načelima, osnovnim ciljevima, prioritetima i mjerama utvrđenim u aktima europskog strateškog planiranja:

- *Europski zeleni plan* - paket inicijativa u području politika kojim se želi osigurati zelena tranzicija EU-a, pri čemu je krajnji cilj postići klimatsku neutralnost do 2050.
- *Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030.: vraćanje prirode u naše živote* – ima za cilj smanjenje gubitka bioraznolikosti te obnova i zaštita ekosustava uz povećanje udjela zaštićenih područja prirode na najmanje 30 posto, kao i povećanje biološke raznolikosti poljoprivrednih zemljišta
- *Nova strategija EU-a za šume do 2030. – Održivo gospodarenje šumama u Europi* - vodeća inicijativa Europskog zelenog plana koja se nadovezuje na „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030.: vraćanje prirode u naše živote”, te je dio paketa mjera predloženih u cilju smanjenja emisija stakleničkih plinova za najmanje 55 % do 2030. i postizanja klimatske neutralnosti EU-a do 2050. (7)
- *Plan za sadnju tri milijarde dodatnih stabala u Europi do 2030. godine* – plan za povećanje površine pokrivenosti šumom u EU i otpornosti šuma te njihove uloge u sprječavanju gubitka bioraznolikost, koji će pomoći ublažavanju i prilagodbi klimatskim promjenama i

provedbi Uredbe (EU) 2023/839 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. travnja 2023. o izmjeni Uredbe (EU) 2018/841 u pogledu područja primjene, pojednostavnjenja pravila o izvješćivanju i usklađenosti i utvrđivanja ciljeva država članica za 2030. i Uredbe (EU) 2018/1999 u pogledu poboljšanja praćenja, izvješćivanja, praćenja napretka i preispitivanja, kojom se utvrđuje veća ambicija u pogledu neto emisija i uklanjanja stakleničkih plinova te ciljevi država članica za neto uklanjanja stakleničkih plinova u sektoru korištenja zemljišta, promjene korištenja zemljišta i šumarstva (LULUCF) za razdoblje od 2026. do 2030.

te aktima nacionalnog strateškog okvira:

- *Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu* (NN 46/2020) - glavni cilj je smanjenje ranjivosti društvenih i prirodnih sustava na negativne utjecaje klimatskih promjena, odnosno jačanje njihove otpornosti i sposobnosti oporavka od tih utjecaja (8)
- *Strategija niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu* (NN 63/2021) - temeljni ciljevi uključuju postizanje održivog razvoja temeljenog na ekonomiji s niskom razinom ugljika i učinkovitim korištenju resursa (9)
- *Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske* (NN 106/2017) - temeljni državni dokument za usmjeravanje razvoja u prostoru koji navodi da su u postupcima izrade planova klimatske promjene jedan od prioriteta prostornog razvoja, koji se, između ostalog, ostvaruje jačanjem prirodnog kapitala i planiranjem razvoja zelene infrastrukture (4.5. OTPORNOST NA PROMJENE, 4.5.1. Prilagodba klimatskim promjenama, 4.5.2. Jačanje prirodnog kapitala planiranjem razvoja zelene infrastrukture) (10)
- *Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. - 2030.* (NN 147/2021) – okvir za provedbu razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima RH, koji navodi da ključnu ulogu u rješavanju razvojnih izazova, kao što su klimatske promjene i učinkovito korištenje resursa, može igrati stvaranje, očuvanje i upravljanje zelenom infrastrukturom u urbanim područjima, što su, između ostalog, parkovi, vrtovi, šume, drvoredi, živice (11)
- *Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine* (NN 2/2023) – kojom je, u prioritetnom području 2.3. za strateški cilj 2. »Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu«: SMANJENJE NEGATIVNOG MEĐUODNOSA TURIZMA I KLIME, predviđena sadnja dodatnih autohtonih vrsta stabala u šumskim, urbanim i periurbanim područjima, radi smanjenja ugljikova otiska koji nastaje turističkom aktivnošću, a osobito od ispušnih plinova iz automobila (12)
- *Integrirani nacionalni energetske i klimatski plan za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine* – koji daje pregled trenutačnog energetskeg sustava i stanja u području energetske i klimatske politike te pregled svih nacionalnih energetskeg i klimatskih ciljeva i odgovarajuće politike i mjere za njihovo ostvarivanje (13).

2. POSEBNI CILJEVI S KLJUČNIM POKAZATELJIMA REZULTATA

Akcijskim planom definirana su četiri posebna cilja:

1. Povećanje površina obraslog šumskog zemljišta.
2. Povećanje sadnje stabala u urbanim i periurbanim područjima.
3. Povećanje sadnje stabala na poljoprivrednom zemljištu i javnom vodnom dobru.
4. Razvoj ekološke svijesti o pozitivnim učincima sadnje stabala.

Za potrebe mjerenja učinkovitosti Akcijskog plana definirani su pokazatelji rezultata, koji omogućuju lako praćenje i razumijevanje realizacije svakog posebnog cilja i njihove učinkovitosti te su definirane godišnje vrijednosti i ciljane vrijednosti pokazatelja rezultata (2030.).

Prilikom kreiranja pokazatelja rezultata u obzir je uzeto i to da praćenje realizacije posebnih ciljeva i ostvarenje ciljanih vrijednosti pokazatelja ne zahtijeva složena prikupljanja novih podataka, uz iziskivanje dodatnih različitih troškova i administrativnih opterećenja, već da se praćenje provedbe temelji na upotrebi podataka prikupljenih kroz redovne aktivnosti nositelja mjera odnosno aktivnosti.

Tablica 2-1 - Posebni ciljevi Akcijskog plana i pokazatelji rezultata

POSEBAN CILJ 1.		Povećanje površina obraslog šumskog zemljišta
Pokazatelj	Godišnja vrijednost pokazatelja	Ciljana vrijednost pokazatelja (2030.)
Broj stabala na šumskom zemljištu u vlasništvu RH	920.000	6.440.000
Broj stabala na šumskom zemljištu u vlasništvu privatnih šumoposjednika	50.000	350.000
POSEBAN CILJ 2.		Povećanje sadnje stabala u urbanim i periurbanim područjima
Pokazatelj	Godišnja vrijednost pokazatelja	Ciljana vrijednost pokazatelja (2030.)
Broj stabala	28.500	200.000

POSEBAN CILJ 3.		Povećanje sadnje stabala na poljoprivrednom zemljištu i javnom vodnom dobru	
Pokazatelj	Godišnja vrijednost pokazatelja	Ciljana vrijednost pokazatelja (2030.)	
Broj stabala na poljoprivrednim površinama	15.625	109.375	
Broj stabala unutar uređenog inundacijskog područja	13.125	91.875	
POSEBAN CILJ 4.		Razvoj ekološke svijesti o pozitivnim učincima sadnje stabala	
Pokazatelj	Godišnja vrijednost pokazatelja	Ciljana vrijednost pokazatelja (2030.)	
Broj promidžbenih događanja	3	21	
Broj edukativnih događanja	4	28	

3. MJERE ZA PROVEDBU POSEBNIH CILJEVA

U svrhu ostvarenja Akcijskog plana definirano je sedam mjera za provedbu posebnih ciljeva:

Mjere za provedbu posebnog cilja 1.

Mjera 1.: Sadnja stabala na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske

Mjera 2.: Sadnja stabala na šumskom zemljištu u vlasništvu privatnih šumoposjednika

Mjera za provedbu posebnog cilja 2.

Mjera 1.: Sadnja stabala u urbanim i periurbanim područjima

Mjere za provedbu posebnog cilja 3.

Mjera 1.: Sadnja stabala na poljoprivrednom zemljištu

Mjera 2.: Sadnja stabala unutar uređenog inundacijskog pojasa

Mjera za provedbu posebnog cilja 4.

Mjera 1.: Edukativno-promotivne aktivnosti radi poticanja inicijativa sadnje stabala

Mjera 2.: Promidžba putem aktivnosti lokalnih turističkih zajednica

Tablica 3-1 - Mjere za provedbu posebnih ciljeva

POSEBAN CILJ 1.	POVEĆANJE POVRŠINA OBRASLOG ŠUMSKOG ZEMLJIŠTA
MJERA 1.	Sadnja stabala na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske
Opis mjere	Sadnja stabala zavičajnih vrsta (autohtonih vrsta) na neobraslom proizvodnom šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske kojima gospodari javni šumoposjednik HŠ d.o.o., na temelju propisa šumskogospodarskog plana.
Nositelj	HŠ d.o.o.
Izvor financiranja	<ul style="list-style-type: none"> - Vlastita sredstva HŠ d.o.o. - DP, Aktivnost A820065 Općekorisne funkcije šuma
Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere	<p>23.875.517 eura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vlastita sredstva HŠ d.o.o., 15.875.517 eura - DP Aktivnost A820065 Općekorisne funkcije šuma, 8.000.000 eura
MJERA 2.	Sadnja stabala na šumskom zemljištu u vlasništvu privatnih šumoposjednika
Opis mjere	Sadnja stabala zavičajnih vrsta (autohtonih vrsta) na neobraslom proizvodnom šumskom zemljištu privatnih šumoposjednika, u skladu s godišnjim operativnim planom za ostvarivanje prava na sredstva iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma za šume privatnih šumoposjednika, isključivo na temelju zahtjeva šumoposjednika, i to kroz financiranje sadnog materijala za pošumljavanje šumoposjednicima upisanim u Upisnik šumoposjednika.
Nositelj	MPŠR
Izvor financiranja	DP, Aktivnost A865057 Akcijski plan sadnje dodatnih stabala

Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere	980.000 eura
POSEBAN CILJ 2.	POVEĆANJE SADNJE STABALA U URBANIM I PERIURBANIM PODRUČJIMA
MJERA 1.	Sadnja stabala u urbanim i periurbanim područjima
Opis mjere	Mjera obuhvaća sadnju stabala na površinama zelene infrastrukture ovisno o raspoloživosti i namjeni, kao što su perivoji i parkovi; zelena linearna infrastruktura uz primjericke rekreacijske zone, prometnice i biciklističke staze te sadnju na površinama javnih i obrazovnih ustanova, industrijskih i drugih gospodarskih objekata.
Nositelj	MPGI, FZOEU
Izvor financiranja	DP - Aktivnost T915028 PROGRAM KONKURENTNOST I KOHEZIJA 2021.-2027. - Aktivnost K200021 Potpora prilagodbi klimatskim promjenama
Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere	28.875.256 eura - Aktivnost T915028, 2.500.000 eura - FZOEU, Aktivnost K200021, 26.375.256 eura
POSEBAN CILJ 3.	POVEĆANJE SADNJE STABALA NA POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU I JAVNOM VODNOM DOBRU
MJERA 1.	Sadnja stabala na poljoprivrednom zemljištu
Opis mjere	Mjera obuhvaća sadnju stabala na površinama na kojima se odvija primarna poljoprivredna proizvodnja i to sadnjom višegodišnjih vrsta voćkarica.
Nositelj	MPŠR
Izvor financiranja	SP ZPP A865041 – STRATEŠKI PLAN 2023-2027 - RURALNI RAZVOJ, izvor financiranja 12 – Sredstva učešća za pomoći, financira se u

	iznosu od 15 % i s izvora 565 - Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj, financira se u ukupnom iznosu od 85 % sredstava.
Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere	<p>11.300.000 eura</p> <ul style="list-style-type: none"> - 6.000.000 eura, intervencija 73.10. - Potpora za ulaganja u primarnu poljoprivrednu proizvodnju - 1.500.000 eura, intervencija 73.12. - Potpora malim poljoprivrednicima - 3.800.000 eura, alokacija 75.01. - Uspostava mladih poljoprivrednika
MJERA 2.	Sadnja stabala unutar uređenog inundacijskog pojasa
Opis mjere	<p>Mjera obuhvaća sadnju stabala zavičajnih vrsta (autohtonih vrsta) u riparijskim zonama i unutar uređenog inundacijskog pojasa. Prema preliminarnim procjenama duž vodotoka se u razdoblju 2024. – 2030. može posaditi 91.875 stabala (godišnje 13.125 stabala) prema sljedećem teritorijalnom rasporedu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - VGO za slivove sjevernog Jadrana: 2.370 stabala - VGO za slivove južnog Jadrana: 2.770 stabala - VGO za Muru i gornju Dravu: 3.200 stabala - VGO za Dunav i donju Dravu: 61.685 stabala - VGO za gornju Savu: 9.975 stabala i - VGO za srednju i donju Savu: 25.000 stabala.
Nositelj	HV
Izvor financiranja	Vlastita sredstva pravne osobe HV
Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere	1.239.200 eura
POSEBAN CILJ 4.	RAZVOJ EKOLOŠKE SVIJESTI O POZITIVNIM UČINCIMA SADNJE STABALA
Mjera 1.	Edukativno-promotivne aktivnosti radi poticanja inicijativa sadnje stabala
Opis mjere	Održavanje edukativnih i promotivnih događaja, provedba kampanja te izrada / produkcija komunikacijskih materijala sa svrhom razvijanja svijesti svih dionika u očuvanju okoliša i klime o važnosti sadnje šumske vegetacije radi poticanja dodatne sadnje stabala.

Nositelj	MINTS, FZOEU
Izvor financiranja	DP - Aktivnost A587001 TURISTIČKA PROMIDŽBA I POSEBNI PROJEKTI REPUBLIKE HRVATSKE - Aktivnost A200000 Administracija i upravljanje
Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere	95.000 eura - Aktivnost A587001, 70.000 eura - Aktivnost A200000, 25.000 eura
Mjera 2.	Promidžba putem aktivnosti lokalnih turističkih zajednica
Opis mjere	Poticanje razvoja održivog turizma, brendiranja i promoviranja Republike Hrvatske kao održive destinacije kroz provedbu projekta „Hrvatska prirodno tvoja“ - „Croatia naturally yours“, u suradnji Ministarstva turizma i sporta i Hrvatske turističke zajednice.
Nositelj	MINTS
Izvor financiranja	DP, Aktivnost A587001 TURISTIČKA PROMIDŽBA I POSEBNI PROJEKTI REPUBLIKE HRVATSKE
Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere	980.000,00 eura

4. AKTIVNOSTI ZA PROVEDBU POSEBNIH CILJEVA

Tablica 4 – 1 - Aktivnosti za provedbu posebnih ciljeva

POSEBAN CILJ 1.				
POVEĆANA POVRŠINA OBRASLOG ŠUMSKOG ZEMLJIŠTA				
MJERA 1.				
Sadnja stabala na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske				
Aktivnost	Godina	Provoditelj aktivnosti	Pokazatelj provedbe	Izvor financiranja
Identifikacija prihvatljivih površina neobraslog proizvodnog šumskog zemljišta za sadnju stabala	Kontinuirano do 2029.	HŠ d.o.o., MZO	Identificirane prihvatljive površine za sadnju	N/P
Izrada višegodišnjeg programa pošumljavanja neobraslog proizvodnog šumskog zemljišta	Kontinuirano do 2029.	HŠ d.o.o.	Izrađen višegodišnji program pošumljavanja neobraslog proizvodnog šumskog zemljišta	N/P
Revidiranje šumskogospodarskih planova	Kontinuirano do 2029.	HŠ d.o.o., MZO, MPŠR	Revidirani šumskogospodarski planovi sukladno programu višegodišnjeg pošumljavanja neobraslog šumskog zemljišta	- DP, A820065 Općekorisne funkcije šuma - Vlastita sredstva HŠ d.o.o.

Proizvodnja sadnog materijala	Kontinuirano do 2030.	HŠ d.o.o.	Količina proizvedenog sadnog materijala	Vlastita sredstva HŠ d.o.o.
Sadnja stabala	Kontinuirano do 2030.	HŠ d.o.o.	Broj posađenih stabala	- DP, A820065 Općekorisne funkcije šuma - Vlastita sredstva HŠ d.o.o.
Evidentiranje broja stabala na zašumljenim površinama	Kontinuirano do 2030.	HŠ d.o.o.	Broj stabala na zašumljenim površinama	N/P
Izrada godišnjeg izvješća o provedbi mjere	Kontinuirano do 2031.	HŠ d.o.o.	Izrađeno izvješće	N/P

MJERA 2.

Sadnja stabala na šumskom zemljištu u vlasništvu privatnih šumoposjednika

Aktivnost	Godina	Provođitelj aktivnosti	Pokazatelj provedbe	Izvor financiranja
Objavljivanje Javnog poziva za podnošenje prijave za financiranje radova gospodarenja u šumama privatnih šumoposjednika iz sredstava OKFS-a	Kontinuirano do 2029.	MPŠR	Utvrđene opravdane površine pošumljavanja šumskog zemljišta	N/P
Izrada operativnog godišnjeg plana gospodarenja za šume privatnih šumoposjednika	Kontinuirano do 2029.	MPŠR	Izrađen operativni godišnji plan gospodarenja za šume privatnih šumoposjednika	N/P

Izrada elaborata o potrebnim radovima gospodarenja	Kontinuirano do 2029.	MPŠR	Broj izrađenih elaborata o potrebnim radovima gospodarenja (pošumljavanja)	DP, A865057 Akcijski plan sadnje dodatnih stabala
Revidiranje programa gospodarenja šumama privatnih šumoposjednika	Kontinuirano do 2029.	MPŠR	Revidirani programi gospodarenja šumama privatnih šumoposjednika	DP, A865057 Akcijski plan sadnje dodatnih stabala
Sadnja stabala	Kontinuirano do 2030.	Privatni šumoposjednici	Broj posađenih stabala	DP, A865057 Akcijski plan sadnje dodatnih stabala
Izrada godišnjeg izvješća o provedbi mjere	Kontinuirano do 2031.	MPŠR	Izrađeno izvješće	N/P

POSEBAN CILJ 2.

POVEĆANJE SADNJE STABALA U URBANIM I PERIURBANIM PODRUČJIMA

MJERA 1.

Sadnja stabala na urbanim i periurbanim područjima

Aktivnost	Godina	Provoditelj aktivnosti	Pokazatelj provedbe	Izvor financiranja
Identificiranje prihvatljivih površina za sadnju stabala	Kontinuirano do 2029.	JLP(R)S	Identificirane prihvatljive površine	N/P
Proizvodnja sadnog materijala	Kontinuirano do 2030.	HŠ d.o.o., Fakultet šumarstva i drvne tehnologije,	Količina proizvedenog sadnog materijala	Aktivnost K200021 Potpora prilagodbi klimatskim promjenama

		HŠI, privatni rasadnici		
Sadnja stabala	Kontinuirano do 2029.	JLP(R)S, pravne i fizičke osobe	Broj posađenih stabala	- Aktivnost T915028 PROGRAM KONKURENTNOST I KOHEZIJA 2021.-2027. - FZOEU Aktivnost K200021 Potpora prilagodbi klimatskim promjenama
Izrada godišnjeg izvješća o provedbi mjere	Kontinuirano do 2031.	JLP(R)S, pravne i fizičke osobe	Izrađeno izvješće	N/P

POSEBAN CILJ 3.				
POVEĆANJE SADNJE STABALA NA POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU I JAVNOM VODNOM DOBRU				
MJERA 1.				
Sadnja stabala na poljoprivrednom zemljištu				
Aktivnost	Godina	Provoditelj aktivnosti	Pokazatelj provedbe	Izvor financiranja
Objava natječaja za provedbu intervencija 73.10, 73.12 i 75.01	Kontinuirano do 2027.	APPRRR	Objavljen natječaj	N/P
Obrađivanje natječaja za intervencije 73.10, 73.12 i 75.01	Kontinuirano do 2027.	APPRRR	Broj prihvaćenih zahtjeva	N/P

Sadnja stabala	Kontinuirano do 2029.	Pravne i fizičke osobe	Broj posađenih stabala	SP ZPP, A865041 – STRATEŠKI PLAN 2023-2027 - RURALNI RAZVOJ, izvor financiranja 12 – Sredstva učešća za pomoći, financira se u iznosu od 15 % i s izvora 565 - Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj, financira se u ukupnom iznosu od 85 % sredstava.
Izrada godišnjeg izvješća o provedbi mjere	Kontinuirano do 2031.	APPRRR	Izrađeno izvješće	N/P

MJERA 2.				
Sadnja stabala unutar uređenog inondacijskog pojasa				
Aktivnost	Godina	Provoditelj aktivnosti	Pokazatelj provedbe	Izvor financiranja
Identificiranje dijelova obala vodotoka za sadnju na vodnom dobru	Kontinuirano do 2029.	HV	Identificirane površine pogodne za sadnju stabala	Vlastita sredstva HV
Evidentiranje samoniklih stabala u riparijskim zonama	Kontinuirano do 2030.	HV	Utvrđen broj stabala	N/P

Sadnja stabala	Kontinuirano do 2030.	HV	Broj posađenih stabala	Vlastita sredstva HV
Izrada godišnjeg izvješća o provedbi mjere	Kontinuirano do 2031.	HV	Izrađeno izvješće	N/P

POSEBAN CILJ 4.

RAZVOJ EKOLOŠKE SVIJESTI GRAĐANA O POZITIVNIM UČINCIMA SADNJE STABALA

Mjera 1.

Edukativno-promotivne aktivnosti radi poticanja inicijativa sadnje stabala

Aktivnost	Godina	Provoditelj aktivnosti	Pokazatelj provedbe	Izvor financiranja
Provedba promotivnih događaja	Kontinuirano do 2030.	MINTS, JLP(R)S	Broj komunikacijskih materijala	- Aktivnost A587001 TURISTIČKA PROMIDŽBA I POSEBNI PROJEKTI REPUBLIKE HRVATSKE - Aktivnost A200000 Administracija i upravljanje

Provedba edukativnih događaja	Kontinuirano do 2030.	MINTS, JLP(R)S	Broj održanih edukacija	- Aktivnost A587001 TURISTIČKA PROMIDŽBA I POSEBNI PROJEKTI REPUBLIKE HRVATSKE - Aktivnost A200000 Administracija i upravljanje
Mjera 2.				
Promidžba putem aktivnosti lokalnih turističkih zajednica				
Aktivnost	Godina	Provoditelj aktivnosti	Pokazatelj provedbe	Izvor financiranja
Objava javnih poziva za podnošenje prijave za financiranje kupnje autohtonih sadnica	Kontinuirano do 2029.	MINTS HTZ	Broj objavljenih javnih poziva	N/P
Promidžba sadnje stabala	Kontinuirano do 2030.	Lokalne turističke zajednice	Broj posađenih stabala	DP, Aktivnost A587001 TURISTIČKA PROMIDŽBA I POSEBNI PROJEKTI REPUBLIKE HRVATSKE
Izrada godišnjeg izvješća o provedbi mjere	Kontinuirano do 2031.	HTZ	Izrađeno izvješće	N/P

5. PRAĆENJE PROVEDBE AKCIJSKOG PLANA

Praćenjem provedbe Akcijskog plana prati se ostvarenje mjera za provedbu posebnih ciljeva i pokazatelja provedbe.

S obzirom na srednjoročno razdoblje provedbe Akcijskog plana, zbog mogućih mijenjajućih uvjeta njegove provedbe, prikupljenih iskustava iz provedbe i potencijalnih novih mogućnosti financiranja, kontinuirano će se pratiti provedba ovog akta te po potrebi revidirati.

Za potrebe praćenja provedbe Akcijskog plana osnovat će se međuresorno povjerenstvo kojeg imenuje ministar poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, a čine ga predstavnici nositelja mjera, i sastaje se najmanje jednom godišnje.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva podnosi Vladi Republike Hrvatske jednom godišnje Izvješće o provedbi Akcijskog plana, uz prijedlog eventualnih izmjena i dopuna Akcijskog plana.

Za potrebe izrade godišnjeg izvješća o provedbi Akcijskog plana, nositelji mjera dostavljat će Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva pojedinačna izvješća o provedbi mjere uz ostvarene pokazatelje do 1. veljače tekuće godine.

Svako dodatno stablo bit će registrirano i kartirano u međunarodnoj podatkovnoj platformi Europske agencije za okoliš MapMyTree [\(14\)](#). Registraciji dodatnih stabala doprinjet će i Registar Zelene infrastrukture, koji se izrađuje u okviru reforme NPOO, C2.3.R3-17 „Unaprjeđenje sustava prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine kroz digitalizaciju“.

DODATAK

Dodatak 1. Popis tablica

Tablica 2-1 Posebni ciljevi Akcijskog plana i pokazatelji rezultata

Tablica 3 -1 Mjere za provedbu posebnih ciljeva

Tablica 4 – 1 Aktivnosti za provedbu posebnih ciljeva

PRILOZI

Prilog 1. Pojmovnik

Klimatske promjene - dugotrajne promjene u statističkoj raspodjeli klimatskih činitelja. To može biti promjena u prosječnim klimatskim elementima, promjena raspodjele klimatskih događaja s obzirom na prosječne vrijednosti, ili pojava sve više krajnjih vremenskih događaja

Krajjobraz - određeno područje viđeno ljudskim okom, čija je narav rezultat međusobnog djelovanja prirodnih i ljudskih čimbenika, a predstavlja bitnu sastavnicu čovjekovog okruženja, izraz raznolikosti zajedničke kulturne i prirodne baštine te temelj identiteta područja

Lokalna turistička zajednica - lokalna destinacijska menadžment organizacija za područje jedne ili više jedinica lokalne samouprave, otoka, rivijere ili slične prostorne cjeline

Pošumljavanje - planska sjetva i/ili sadnja šumskog reprodukcijuskog materijala na neobraslom proizvodnom šumskom zemljištu

Periurbano područje - područje koje je u nekoj vrsti tranzicije sa strogo ruralnog na urbano, često tvori neposrednu granicu urbano-ruralno. Većina periurbanih područja se nalaze na rubu utvrđenih urbanih područja, ali također mogu biti i skupine stambenih razvoja unutar ruralnih krajjobraza

Sadni materijal - biljke uzgojene generativnim ili vegetativnim načinom razmnožavanja i prirodni pomladak

Šumski reprodukcijuski materijal- sjemenski materijal i biljni dijelovi koji prvenstveno služe za podizanje i obnovu šuma

Urbano područje - područje koje fizički tvori dio grada ili velikog grada te ga karakterizira važan udio izgrađenih površina, visoka gustoća naseljenosti i zaposlenosti kao i značajna količina prometa i drugih infrastruktura, i

također može sadržavati neizgrađene, zelene površine koje se uglavnom koriste za rekreativne svrhe urbanog stanovništva.

Vodotok - čini korito tekuće vode zajedno s obalama i vodama koje njime stalno ili povremeno teku.

Zašumljavanje - prirodno širenje šume

Zavičajna vrsta (autohtona vrsta) - vrsta koja prirodno obitava u određenom ekološkom sustavu nekog područja.

Zelena infrastruktura - planski osmišljene zelene i vodene površine te druga prostorna rješenja temeljena na prirodi koja se primjenjuju unutar gradova i općina, a kojima se pridonosi očuvanju, poboljšanju i obnavljanju prirode, prirodnih funkcija i procesa radi postizanja ekoloških, gospodarskih i društvenih koristi održivog razvoja

Prilog 2. Popis korištenih kratica

APPRRR	Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
EU	Europska unija
DP	Državni proračun
MINTS	Ministarstvo turizma i sporta
MZO	Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije
HŠ d.o.o.	Hrvatske šume društvo s ograničenom odgovornošću
HTZ	Hrvatska turistička zajednica
HŠI	Hrvatski šumarski institut
HV	Hrvatske vode, pravna osoba za upravljanje vodama
JLP(R)S	Jedinice lokalne, područne i regionalne samouprave
MPŠR	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva
MPGI	Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
N/P	nije primjenjivo
OKFŠ	Općekorisne funkcije šuma
PKK	Program Konkurentnost i kohezija 2021.- 2027.
SP ZPP	Strateški plan Zajedničke poljoprivredne politike 2023. – 2027.
UN	Ujedinjeni narodi
UNFCCC	Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime (eng. United Nations Framework Convention on ClimateChange)
COP26	26. konferencija UN-a o klimatskim promjenama (eng. The 26th UN Climate Conference)

PRILOG 3. Reference

- [1] <https://forest.eea.europa.eu/3-billion-trees/introduction>
- [2] <https://ruralnirazvoj.hr/sp-zpp/>
- [3] <https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/2022/11/PKK-2021-2027.pdf>
- [4] <https://vlada.gov.hr/print.aspx?id=33838&url=print>
- [5] https://commission.europa.eu/document/020f7141-d73d-4191-853e-c5918a52f9f3_en
- [6] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_hr
- [7] <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0572>
- [8] https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2020_04_46_921.html
- [9] https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_06_63_1205.html
- [10] https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_10_106_2423.html
- [11] https://mpgi.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/EnergetskaUcinkovitost/Program_razvoja_zelene_infrastrukture_do_2030.pdf
- [12] https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2023_01_2_18.html
- [13] https://mingor.gov.hr/UserDocsImages/UPRAVA%20ZA%20ENERGETIKU/Strategije,%20planovi%20i%20programi/hr%20necp/Integrirani%20nacionalni%20energetski%20i%20klimatski%20plan%20Republike%20Hrvatske%20%20_final.pdf
- [14] <https://mapmytree.eea.europa.eu/>